

PEYGAMBER SAS'İN BEŞ NASİHATI*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!.. Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Ebû Hüreyre RA şöyle anlatıyor:¹

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ يَأْخُذْ عَنِّي
هُؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ فَيَعْمَلُ بِهِنَّ أَوْ يَعْلَمُ مَنْ يَعْمَلُ
بِهِنَّ فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ فَقُلْتُ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَخَذَ
بِيَدِي فَعَدَّ خَمْسًا وَقَالَ اتَّقِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ عَبْدَ
النَّاسِ وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ
وَأَحْسِنُ إِلَى جَارِكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا وَأَحِبَّ لِلنَّاسِ مَا
تُحِبُّ لِنَفْسِكَ تَكُنْ مُسْلِمًا وَلَا تُكْثِرِ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s275, no: 2227; Taberânî, *Evsat*, c.VII, s.125, no: 7054; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.310, no: 8081; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VII, s.500, no: 11128; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.113, no: 6240; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.477, no:991; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.48, no:47; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIX, s.321, no:6024; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.242, no:44312; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IXL, s.310, no:42609.

الضَّحِكُ فَإِنَّ كَثْرَةَ الضَّحِكِ تُمِيتُ الْقَلْبَ

(هـ.ب.ت. طس. حم. ع. عن أبي هريرة)

(Kàle rasûlü'llàh SAS) Cenâb-ı Peygamber SAS Hazretleri bir gün cemaate hitaben diyor ki:

(Men ye'huzu annî hâülâi'l-kelimâti, feya'melü bihinne) “Kim benden şu sözleri alır ve onlarla amel edebilir? (Ev ya'melü men ya'melü bihinne) Veya amel edecekler için kim öğrenebilir? Bunları öğrenip de başkasına kim bildirebilir?”

(Fekàle ebû hüreyrete, fekultü: Ene yâ rasûla'llah) Ebû Hüreyre RA, ‘Ben yaparım yâ Rasûlallah!’ dedim.

(Feehaze bi-yedî, feadde hamsen) “Elimden tutarak beş şey saydı (ve kàle) ve dedi ki:

a. Haramlardan Sakın!

(İtteki'l-mehàrim) ‘Haramlardan sakın, (tekün a'bede'n-nâs) nâsın, insanların en âbidi sen olursun.”

Bu çok mühim bir noktadır. Haramlar günahlardır yâni. Onun için, günah kitaplarını okumanızı tavsiye edeceğim. Büyük günahlar 125 tane, küçük günahlar 400 tane. Bazen 700'e kadar sayanlar var. Onları bilmeyince haramdan kaçamayız. Haramdan kaçmak, ancak onları bilmekle oluyor. Mikrobu bilmeyince hastalıktan kaçılmıyorsa, bunları bilmeyince bunlardan da kaçılmaz.

Binâen aleyh, “Haramlardan kaçın!” E, ne olacak? Nasın en âbidi sen olursun.”

Àbid diye, gece gündüz ibadetle meşgul olan kimseye derler. Gündüzleri oruç tutar, geceleri sabahlara kadar ibadet eder, boşa vaktini geçirmez; ona àbid diyorlar. Sen bunların en büyüğü olursun, en yüksek bir abid olursun; ne zaman? Haramlardan kaçtığın takdirde...

Onun için, bizim Birgivi Hazretleri var ya, onun eserinde görmüştüm:

تَرْكُ ذَرَّةٍ مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ السَّقَلَيْنِ

(*Terkü zerretin min mehàrimi'llâh, hayrun min ibâdeti'ssekaleyn*) “Zerre kadar haramdan, kıymet vermediğimiz en ufak bir haramdan, bir günahdan kaçmak; yer gök ehlinin yapacağı ibadetten daha efdaldir.” Nafile ibadetten tabii, bunlar ferâiz değil.

Binâen aleyh, günahdan kaçmak, en büyük vazifelerimizin başında geliyor. Günahdan kaçmadıkça, ne kadar ibadât ü tâatle de meşgul olsak, tadını bulamayız. Nasıl ki, hasta adam yemeğin tadını bulamıyor, biz de o ibadetin, tâatin tadını bulamayız. Sırası gelince de bırakıveririz, kaçıveririz, bir şeyler olur. Meselâ, Ramazanlarda olduğu gibi...

Ramazanlarda oruçlar tutarız, teravihlerle ihyâ ederiz. Fakat Ramazan bitince hepsi biter. Neden? Tatsız bir ibadet yapılmış, mehàrimden kaçılmamış. Yoksa Allah'a yönelen bir insan, Allah'tan nasıl yönelebilir? İmkân mı var?

Uzatmayayım, bu kadar cık yetsin. Ezberlersiniz:

(*İttekî'l-mehàrim tekün a'bede'n-nâs*) “Günahlardan kork, sakın; nâsın en âbidi olursun!”

b. Allah'ın Taksimine Razı Ol!

İkinci sözü: (*Ve'rda bimâ kasema'llàhu lek, tekün aĝne'n-nâs*) “Allah-u Teâlâ'nın taksimine razı ol, nâsın, insanların en zengini olursun!”

Zenginlik parayla olmaz ya... En zengin insan, Allah-u Teâlâ'nın taksimine razı olan insandır. E, beş parmak bir değil! Hepsi bir olsa olmazdı. O avuç o zaman yumulmazdı böyle... Şimdi bak, yumuluyor; istediğin gibi tutabiliyorsun. Fakat hepsi bir uzunlukta olsa, işe pek yaramaz demek ki... Her şeyi Cenâb-ı Hak, yerli yerinde yaratmış.

Binâen aleyh, hepimize ders tabii bu:

“—Siz Allah-u Teâlâ'nın taksimine razı olun ki, nâsın en zengini olasınız.”

Yoksa paraları kazanacağım diye uğraşırsan, ömrün boşa gider, boyna yorulur durursun. İkincisi bu.

c. Komşuna İyi Davran!

Üçüncüsü de, çok şayan-ı dikkat bir şey yâni; Tirmizî Hazretleri'nin rivayeti: (*Ve ahsin ilâ cârike, tekün mü'minen*) “Sen komşuna ihsân eyle ki, mü'min olasın!”

Ne kadar mühim... Allah Allah! Bak hani mü'miniz diyoruz ya; işte “*Lâ ilâhe illa'llâh, muhammedün rasûlü'llâh*” dedik, bizden iyisi mi var? Demek Cenâb-ı Peygamber'in sözü bu...

Diğer hadislerde de var: ²

الْمُؤْمِنُ مِنْ أَمِنَهُ النَّاسُ

حب.ك.ت.ن.حم.عن أبي هريرة؛ ه.حم.طب.هب.اليزار عن فضالة بن عبيد؛ حم.حب.ع.عن.
(أنس؛ عبد بن حميد عن ابن عمرو)

(*El-mü'minü men eminehü'n-nâs*) “Mü'min o kimsedir ki, bütün insanlar ondan emniyettedir.”
Nâs kendisinden emin olacak.

Yine buyrulmuş ki:³

²Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.215, no: 2551; Neseî, *Sünen*, c.XV, s.182, no: 4909; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.379, no: 8918; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.406, no: 180; Hâkim, *Müstedrek*, c.1, s.54, no: 22; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.530, no:11726; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.475, no:8941; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.110, no:132; Ebû Hüreyre RA'dan;

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI s.420, no: 3924; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.22, no: 24013; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.54, no:24; Taberânî, *Kebir*, c.XVIII, s.309, no: 796; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.499, no: 11123; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.58, no: 3752; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.109, no:131; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.30, no:29; Abdullah ib-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.285, no:826; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.589, no:5625; Fudâle ibn-i Ubeyd RA'dan;

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.154, no:12583; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.55, no:25; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.264, no:510; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.199, no: 4187; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.357, no: 7432; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.109, no:130; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.215, no:168; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.263; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.24; Enes RA'dan;

Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.1, s.135, Abdullah ibn-i Amr RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.149, no:739; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.102. no:24428.

³Buhârî, *Sahîh*, c.1, s.13, no: 10; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.1, s.135, Abdullah ibn-i Amr RA'dan;

Müslim, *Sahîh*, c.1, s.65, no: 41, Câbir RA'dan;

Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.215, no: 2551; Neseî, *Sünen*, c.XV, s.182,

الْمُسْلِمُ مَن سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

خ. عبد بن حميد عن ابن عمرو؛ م. عن جابر؛ حب. ك. ت. ن. حم. عن أبي هريرة؛ حم. طب. هب. (اليزار عن فضالة بن عبيد؛ حم. حب. ع. عن أنس)

(*El-müslimü men selime'l-müslimûne min lisânihî ve yedihî*) “Müslüman o kimsedir ki, elinden, dilinden bütün müslümanlar selâmettedir.” Elinden, dilinden herkes emin olacak ki, sen müslüman olasın!

Burada, “Komşuna ihsan et ki, mü’min olasın!” buyruluyor. Komşu hakkı çok. 45 tane hadis var komşu hakkında...

Komşunun üç hakkı var, iki hakkı var, bir hakkı var...

Komşu akrabadan ise üç hak sahibidir: Birisi akrabalık hakkı, birisi komşuluk hakkı, birisi de müslümanlık hakkıdır.

Eğer komşusu akrabası değilse, iki hakkı vardır: Birisi müslümanlık hakkı, birisi de komşuluk

no: 4909; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, cII, s.379, no: 8918; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.406, no: 180; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.54, no: 22; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.475, no:8941; Ebû Hüreyre RA’dan; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.22, no: 24013; Taberânî, *Kebir*, c.XVIII, s.309, no: 796; Beyhakî, *Şuabü’l-İmân*, c.VII, s.499, no: 11123; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.58, no: 3752; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.30, no:29; Abdullah ibi Mübârek, *Zühd*, c.I, s.285, no:826; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.III, s.589, no:5625; Fudâle ibn-i Ubeyd RA’dan;

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, cIII, s.154, no:12583; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.264, no:510; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VII, s.199, no: 4187; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.357, no: 7432; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.109, no:130; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.I, s.215, no:168; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.II, s.263; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.III, s.24; Enes RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.149, no:739; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXII, s.102. no:24428.

hakkıdır.

Eğer komşu müslüman da değilse, onun da bir hakkı vardır; o da komşuluk hakkıdır.

Yâni, komşusu gâvur da olur, müslüman da olur, zengin olur, fakir olur, iyi olur kötü olur; ne olursa olsun komşudur. Komşuya ihsan lâzım, komşuya ikram lâzım, komşuya iyilik lâzım...

Onun için, Cenâb-ı Peygamber komşu hakkında:⁴

مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِّيْنِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2239, no:5669; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2025, no:2625; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.360, no:13340; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2025, no:2624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5151; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1942; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1211, no:3673; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.187, no:25580; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.265, no:511; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.202, no:647; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.65, no:4590; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.220, no:25416; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.84, no:9562; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.275, no:12389; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.III, s.1005, no:1745; ; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.396, no:2707; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.101, no:320; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.190, no:1496; Hz. Aişe RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5152; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1943; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.38, no:2403; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.371, no:2388; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.231, no:1538; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.445, no:9744; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.265, no:512; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.190, no:141; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.241, no:1586; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.81, no:624; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.230, no:1538; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.109; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.VIII, s.822; Ebû Ümâme RA'dan. *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.302, no:13541, 13542; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.86, no:24878; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1212, no:2215.

سَيُّورِثُهُ

(م. د. ت. حم. ق. عن ابن عمر؛ حم. ق. عن عائشة)

RE. 375/1 (*Mâ zâle cibrîl, yûsînî bi'l-câr, hattâ zanentü ennehû seyüverrisehû*) “Cebrâil AS komşu hakkında o kadar tavsiyede bulundu ki, ben komşu komşuya varis olacak zannettim.” buyuruyor.

Bir zat gelmiş, bakmış Rasûlüllah namazda ama bir adam da bekliyor orada ayakta... Rasûlüllah selâm vermiş.

O zat Rasûlllah SAS’e demiş:

“—Yâ Rasûlallah, bu adam deminden beri sizi bekliyor; galiba bir söyleyeceği var!”

Demiş:

“—Bildin mi sen onu, kimdi?”

“—Bilmedim.”

“—O, Cebrâil’di. Selâm verseydin selâmını red de ederdi. *Aleyküm selâm* derdi. O bana komşuluk hakkında çok tavsiyede bulundu. Ben de zannettim ki, komşular birbirine artık vâris olacak.”

Bunu ulemâ incelemişler; o devirde de olmamış, sonra da olmamış... Yani, komşu komşuya mirasçı olamamış. Mirasçı olamamış ama bu maddeten... Mânen mirasçı olur diyorlar.

Mânen komşu komşusuna bilgi verecek, Allah’ı tanıتماğa çalışacak... Allah’ı bildirecek,

Rasûlü'nü bildirecek... İmanın, İslâm'ın esasları nelerse, onları bildirmeğe çalışacak... İyi bir insan olabilmesine gayret edecek. Fenâ huyları var ise, onu o kötülüklerden vazgeçirebilmeğe çalışacak...

Onun için, “Ev alma, komşu al!” tabiri vardır. Komşun kötü ise, çok sıkıntı çekersin. Komşun iyi ise, rahat edersin. Onun için Cenâb-ı Peygamber SAS:

أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَارِ السُّوءِ إِنْ رَأَى حَسَنَةً أَفْنَى وَإِنْ
رَأَى سَيِّئَةً أَفْشَى

(Eüzü bike min câri's-sû') “Yâ Rabbi, kötü komşudan sana sığınırım ben!” buyurmuş. Neden? (In raâ haseneten efnâ) “İyilik yaparsın; görür ama hiç söylemez, saklar. (Ve in raâ seyyieten efşâ) Bir kötülük de gördü müydü, ‘Şu adam şöyle fenâ, böyle fenâ;

şunu da yaptı, bunu da yaptı.’ diyerekten yayar durur.” İyiliği unuttu gitti. “Bundan sana sığınırım.” diyor Cenâb-ı Peygamber. Çok şeyler var böyle, Allah kusurumuzu affetsin...

Binâen aleyh, bize olan vazife komşuya ikram... Hattâ Hazret-i Ömer'in oğlu Abdullah RA, ev için koyun kesmişler. Kesen kasaba demiş ki:

“—Bundan yahudi komşuya da bir hisse ayır!” demiş. Komşusu yahudi imiş. Sonra gelmiş sormuş:

“—Yahudi komşunun hissesini verdiniz mi?”

Üzerinde duruyor yâni, komşuluk hakkı... Bu komşuluk hakkında çok uzun tafsilat var, vakit uzar söylersem. Üçüncü söz: “Mümin olmak için komşuya ikram et!” idi.

d. Kendin İçin İsteddiğini Herkes İçin İste!

(*Ve ehibbe li'n-nâs, mâ tühıbbu li-nefsik*)
“Kendin için istediğini bütün insanlar için iste; (*tekün müslimen*) o zaman müslüman olursun!”

Burada bakın *li'n-nâs* tabiri var, insanlar için. İnsanın içinde iyisi var, kötüsü var, dinlisi var, dinsizi var, hepsi var... Fakat sen bütün insanlar için iste! Neyi? (*Mâ tühıbbu li-nefsik*) “Kendin için neyi istiyorsan, nasıl yaşamak istiyorsan; herkes de öyle yaşasın, öyle olsun diye iste!” Bunu istediğin vakit ne olur? (*Tekün müslimen*) “O zaman müslüman olursun!” Yalnız nefsine kaldın mıydı, yandı işin...

e. Çok Gülme!

Beşinci nasihati de: (*Ve lâ tüksiri'd-dahk, feinne kesrete'ddahki*) “Gülmeyi çok yapma, gülme iyi değil. Ne yapar? (*Tümîtü'lkalb*) Kalbi karartır, öldürür.”

Gülme hakkında buyrulmuş ki:⁵

إِنَّ أْبَعَدَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي

(ت. هب. عن ابن عمر)

⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.433, no: 2335; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.4, s.245, no: 4951; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.I, s.427, no:1Camîü'l-Ehadis, c.XVI, s.320, no:16876.

(*Feinne eb'ade'n-nâs mina'llâh, el-kalbü'l-kâsî*) "Allah'tan en uzak insanlar, kalpleri kara olan insanlardır."

Binâen aleyh, (*İttekî'l-mehàrim*) dedi ya, haramlar gönlü karartır. Gönlü karartınca, hayrı şerri fark edemez insan... İyiyi kötüyü seçemez insan, gözü kör insana benzer. Onun için haramlardan son derece sakınmak lâzım!

İnsan dünyada biraz zevklenir sefallanır, şöyle olur, böyle olur ama ahireti için berbattır.

Allah cümlelerinizi affetsin... Tevfîkât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Seyyatlarımızı da hasenâta tebdil eylesin...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm... Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mûcibati rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'lganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fîhâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Bugünkü cumamızı mübarek eyle yâ Rabbî... Birçok cumalara da sağlık afiyetlerle erişmek de nasîb ü müyesser eyle yâ Rabbî... Ümmet-i Muhammed'e de selâmetler ver yâ Rabbî...

El-Fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm!

Mehmet Zahid KOTKU

26. 01. 1979 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/](#)

[Cuma Sohbetlerine](#)

[PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü